

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-2-2
Karar Sayısı : 17-26/396-175
Karar Tarihi : 09.08.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: Gözde MAVİ, Selin DURSUN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Göz Hareketleri ile Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme Araştırma, Geliştirme ve Uygulama Derneği
Gülbahar Mah. Yenidere Sok. No:21/A Şişli/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Göz Hareketleri ile Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme (EMDR) Araştırma, Geliştirme ve Uygulama Derneği'nin aldığı dışlayıcı nitelikteki teşebbüs birliği kararlarıyla Çözüm Odaklı Psikolojik Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti.'nin EMDR eğitimi pazarındaki faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasını içeren başvuru hakkında Rekabet Kurulunun almış olduğu 18.05.2016 tarihli ve 16-17/284-127 sayılı karara dayanılarak yapılan görüş gönderilmesi işleminin kaldırılması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 12.07.2017 tarih ve 4986 ile giren başvuru üzerine hazırlanan 02.08.2017 tarih ve 2016-2-2/BN-1 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notunda; Göz Hareketleri ile Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme (EMDR) Araştırma, Geliştirme ve Uygulama Derneği (EMDR Türkiye Derneği) tarafından yapılan başvurunun reddedilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Başvuru

- (4) EMDR Türkiye Derneği tarafından yapılan başvuruda özetle;
- EMDR Avrupa Derneği'nin "Eğitimler, eğitimcinin ülke sınırları içinde düzenlenmelidir. Eğer eğitimci, kendi ülkesi dışında eğitim vermek isterse, eğitim vermek istediği ülke EMDR derneğinin onayını almak zorundadır." şeklindeki kuralının en önemli gerekçesinin EMDR yönteminin yeni geliştiği ülkelerde yetişmekte olan yerel EMDR danışmanlarını ve eğitimcilerini yabancı eğitimcilerin rekabetinden korumak ve desteklemek olduğu;
  - Bir EMDR danışmanının ve eğitimcisinin yetişmesi uzun zaman aldığından ve eğitimler zor ve çok aşamalı olduğundan danışman ve eğitmen olmak isteyenlerin birlikte çalıştıkları EMDR danışmanları ve eğitmenleriyle uzun yılları ve emeği içene alan bir mentorluk ilişkisi içinde olmaları gerektiğinin görüldüğü, böyle bir ilişkiyi yabancı danışman ve eğitimcilerden beklemenin pek gerçekçi olmayacağı, bu kriterin EMDR Türkiye Derneği'nin yabancı eğitmenlerle ilgili onay verme/vermeme kararını belirleyen en önemli kriterlerden biri olduğu,

- Yabancı eğitimcilerin Türkiye’de eğitim vermeleriyle ilgili temel sıkıntının, EMDR Türkiye Derneği’nin bu konuda onay verme/vermeme yetkisinin olmasından değil, derneğin bu kararları alırken hangi kriterlere dayandığının Rekabet Kurumu uzmanlarınca bilinmemesinden kaynaklandığı, söz konusu nedenden dolayı EMDR Türkiye Derneği Akreditasyon ve Eğitim Komitesinin toplanarak Haziran 2017’de bu konuda uygulanan kriterleri bir metin haline getirdiği, hâlihazırda metnin EMDR Avrupa Derneği’nin kriterleriyle uyuşup uyuşmadığına ilişkin EMDR Avrupa İcra Komitesi toplantısında görüşülmesinin beklendiği,
- EMDR Türkiye Derneği tarafından yabancı eğitimcilerle ilgili kriterin istisnası olarak, ülkede bir felaketin olması ve çok sayıda terapist yetiştirecek EMDR danışmanı ve eğitimcisinin bulunmaması durumunun gösterildiği, ancak bu gibi olağanüstü durumlar söz konusu olmadığı sürece EMDR Türkiye Derneği’nin temel EMDR eğitimlerinin lokal eğitimler tarafından verilmesi kuralına riayet ettiği, söz konusu istisnanın 2011 Van depremi sonrasında depremzedelerle ve Suriyeli göçmenlerle çalışacak terapistler için uygulandığı, katılımcılardan para alınmayan ve eğitimcinin de para almadığı projelerde felaketin büyüklüğü göz önüne alınarak yabancı eğitimcilerin Türkiye’de eğitim vermesine dernek tarafından onay verildiği, 18.05.2016 tarihli ve 16-17/284-127 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararında yer alan yazışma ve maillerden de EMDR Türkiye Derneği tarafından yabancı eğitimciye onay verilmemesinin subjektif nedenlere dayalı olmadığı ve EMDR Avrupa ilke ve kriterlerine, bu kriterlerin getirilmesindeki amaç ve ruha uygun olduğunun anlaşılacağı,
- Bu hususlar çerçevesinde anılan Kurul kararında yer alan EMDR Türkiye Derneği Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerinin başvuru sahibini dışlama amacıyla hareket ettiği ve bu çerçevede EMDR Türkiye Derneği’nin dosya konusu eylemlerinin başvuru sahibinin faaliyetlerini zorlaştırarak rekabet edebilme imkânını kısıtlayabileceği şeklindeki gerekçelerin dayanaksız kaldığı,
- 05.12.2015 tarihinde Dernek Yönetim Kurulu Başkanı imzasıyla EMDR Türkiye e-posta grubuna gönderilen ve o tarihte Türkiye’de EMDR eğitimlerinin karşılanamayacağı ölçüde doğal bir afetin söz konusu olmadığı, talebin karşılanabileceği hususunun belirtildiği iletide, Kurul kararında iddia edildiği şekilde bir amacın mevcut olmadığı, aksine EMDR Türkiye Derneği’nin EMDR Avrupa’nın ilke kuralına riayet ettiğinin anlaşılacağı,
- Van depremi sonrasında şikâyetçi firmanın düzenlediği eğitim kapsamında eğitim verebilmek için EMDR Türkiye Derneği’nden izin isteyen (.....) adlı yabancı eğitimciye dernek tarafından hiç tereddüt edilmeden izin verildiği, ancak sonrasında şikâyetçinin sürekli olarak EMDR temel eğitimlerini vermek üzere yabancı eğitimciyi çağırma talebiyle, bu konuda EMDR Avrupa’ya başvurduğunda EMDR Avrupa’nın bu sorunun ulusal dernekle çözülmesi gerektiğini belirttiği, EMDR Türkiye’nin de EMDR Avrupa’nın 2013 tarihli kararı uyarınca bu talebi reddettiği ve yabancı eğitimciye izin vermediği, yabancı eğitimcinin şikâyetçinin söz konusu eğitimleri Van’da değil İstanbul’da organize ettiğini, katılımcılardan para alacağını ve kendisine de para ödeneceğini öğrendiğinde şaşırıldığı,
- Dernek tarafından şikâyetçiye yabancı eğitimci talebinin reddine ilişkin verilen cevapta, ileride ülkemizde EMDR temel eğitimlerini düzenlemek isterlerse yurt içindeki eğitimcilerden eğitim vermelerini talep edebileceklerinin belirtildiği,

- Şikâyetçi firmanın dışlanması, faaliyetlerinin zorlaştırılması amacının güdülmediği, zira güdülseydi 2011 Van depreminde de bu firmaya yabancı eğitimle eğitim vermesi için izin verilmemesinin gerekeceği ancak izin verildiği, ayrıca Suriye'deki iç savaş sebebiyle ülkemize sığınan çok sayıda göçmen için organize edilen temel EMDR eğitimlerini yabancı eğitimcilerin vermesine de onay verildiği,
- Bütün bu açıklamalar çerçevesinde yabancı eğitimciye onay verilmemesi yönündeki kararın somut gerekçelere ve objektif verilere dayandığının aşikâr olduğu, EMDR Avrupa Derneği'nin her ülkenin kendine özgü kriterleri ve kuralları olabileceğini düşünüp çok somut kriterler dile getirmeden bu konuda karar verme yetkisini ilgili ülke derneklerine bırakmış olmasının verilen kararı başlı başına keyfi hale getiren bir husus olmadığı, somut olayda verilen ret kararının gerekçelerinin EMDR Avrupa'nın ilke kararına uygun olduğu,
- Kurul kararında yer alan EMDR Avrupa'nın yabancı eğitimcilere karşı onay kuralının kapsamının yalnızca eğitimlere ilişkin olduğu; seminer, çalıştay gibi faaliyetleri kapsamadığı şeklindeki değerlendirmenin, eğitimcilere ilişkin onay kuralının temel eğitimler yönünden haklı bir gerekçe olduğunun kabulü anlamına geldiği, ayrıca bu noktada EMDR Türkiye Derneği'nin şikâyetçinin faaliyetlerini kısıtlamaya yönelik hiçbir girişiminin olmadığı zira temel eğitimlerde aranan yabancı eğitimciye onay verilmesi kuralının seminer, çalıştay gibi faaliyetler için aranmadığı, nitekim Kurul kararında da temel eğitimler dışında bu gibi etkinliklerin kısıtlandığına ilişkin somut bir tespit bulunmadığı

ifade edilerek görüş bildirilmesi şeklindeki idari işlemin kaldırılması talep edilmektedir.

G.2. Değerlendirme

- (5) Rekabet Kurulu 18.05.2016 tarih ve 16-17/284-127 sayılı ile, EMDR Türkiye Derneği hakkında "i. EMDR Avrupa'nın yabancı eğitimcilere ilişkin onay kuralının uygulanması sırasında eğitime ilişkin objektif unsurların esas alınması gerektiğine ve ii. Seminer, çalıştay gibi faaliyetlerin EMDR Avrupa'nın yabancı eğitimcilere ilişkin kuralının kapsamına girmediği ve piyasada düzenlenebilecek bu tür faaliyetlerinin kısıtlanmaması gerektiğine ..." yönelik 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş gönderilmesine karar vermiştir. Bu doğrultuda teşebbüs birliğine kaçınması gereken uygulamaların belirtildiği, aksi halde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı uyarısını içeren 10.05.2017 tarih ve 5694 sayılı görüş gönderilmiştir.
- (6) Teşebbüs birliği tarafından yukarıda özetine yer verilen başvuru ile görüş bildirilmesi şeklindeki idari işlemin kaldırılmasına karar verilmesi talep edilmektedir. Bilindiği üzere bir idari işlemin kaldırılması, geri alınması gibi talepler İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) 11. maddesinde düzenlenmektedir. Madde metnine aşağıda yer verilmektedir:

"ÜST MAKAMLARA BAŞVURMA

MADDE 11 - 1. İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur.

2. Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır.

3. İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır."

17-26/396-175

- (7) Bu doğrultuda ilgililer tarafından, Rekabet Kurulu kararının kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması dava açma süresi içerisinde Rekabet Kurulundan istenebilmektedir. Dolayısıyla öncelikle başvurunun dava açma süresi içerisinde yapıp yapılmadığı değerlendirilmelidir.
- (8) Başvuru sahibi tarafından görüş bildirilmesi şeklindeki idari işlemin kaldırılması talep edilmektedir. Teşebbüs birliğine gönderilen görüş Rekabet Kurulunun 18.05.2016 tarihli ve 16-17/284-127 sayılı kararı uyarınca gönderilmiş olup dava konusu yapılabilecek (ve İYUK 11 gereğince kaldırılması talep edilebilecek) olan idari işlemi Kurul'un 18.05.2016 tarihli ve 16-17/284-127 sayılı kararı oluşturmaktadır. Zira somut olayda görüş bildirmek bağımsız bir idari işlem niteliğini taşımamaktadır. Bu doğrultuda dava açma süresinin hesabında Kurul'un 18.05.2016 tarihli ve 16-17/284-127 sayılı kararının ilgili tarafa tebliğ tarihinin esas alınması gerektiği anlaşılmaktadır. Söz konusu karar başvuru sahibince 16.01.2017 tarihinde tebellüğ edilmiş olup dosya konusu başvuru ise 12.07.2017 tarihinde yapılmıştır. Bu itibarla 60 gün olan dava açma süresinin geçtiği ve İYUK md. 11 kapsamında yapılan başvurunun süresinde yapılmadığı anlaşıldığından başvurunun reddedilmesi gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (9) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 18.05.2016 tarihli ve 16-17/284-127 sayılı Kurul kararı ve bu karara dayanılarak yapılan görüş gönderilmesi işleminin kaldırılmasına ilişkin talebin yasal süresi içinde yapılmamış olması nedeniyle reddine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.